

Datum: 23. 06. 2022.

Broj: 02-06-900

Međunarodni dan zviždača! TI BiH objavio porazne podatke o zaštiti prijavitelaca korupcije u BiH

„Građani BiH rijetko se odlučuju da prijave korupciju jer se plaše posljedica a zvanični podaci pokazuju porazne rezultate kada je u pitanju zaštita koju uzbunjivačima pružaju zvanične institucije. U Federaciji BiH uopšte ne postoji zakon one koji štiti one koji prijave korupciju dok je jako loše efekte imala primjena takvih zakona koji postoje na državnom nivou i u Republici Srpskoj. Brojke koje je Transparency International u BiH (TI BiH) predstavio danas u Sarajevu na konferenciji povodom 23. juna, Međunarodnog dana zviždača pokazuju da je Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije BiH (APIK) od 2019. godine zaprimila samo 32 prijave.

Većina je odbačena jer se između ostalog sumnjalo da je korupcija prijavljena u „dobroj namjeri“ a samo u 10 slučajeva prijaviocima je dodijeljena zaštita. Jedan od njih je i poznati zviždač iz UIO BiH Emir Mešić koji je ipak dobio otkaz nakon što je progovorio o korupciji a APIK je odbio da iskoristi svoju nadležnost i zaštititi ga od disciplinskog progona. On je na današnjoj konferenciji u Sarajevu poručio da vlastima nije cilj da zaštite uzbunjivače jer se plaše lančane reakcije.

- Zato što uzbunjivači otvaraju iznutra probleme za koje su vezane strukture vlasti i onda ako uspije jedan uzbunjivač pada čitava struktura, od tužilaštva i sudova do rukovodilaca institucija koji su osumnjičeni za korupciju, poručio je Emir Mešić koji nakon otkaza pokušava svoja prava dobiti na sudu.

Ništa bolja situacija nije ni u Republici Srpskoj gdje su za pet godina primjene ovog zakona podnesena samo dva zahtjeva za sudsku zaštitu uzbunjivača. Bez obzira što zakon u RS ima bolji model zaštite, nepovjerenje građana u pravosuđe i sveukupna atmosfere gdje najviši zvaničnici čak i javno prijeti svakom ko progovori o korupciji, doveli su do poraznih rezultata koji pokazuju da prošle godine ni jedan prijavitelj nije tražio zaštitu.

U Brčko Distriktu zakon je usvojen još 2018. godine ali je njegova primjena počela tek nedavno i već su zaprimljene četiri prijave. Usvajanje ovog zakona u Federaciji BiH je blokirano u Domu naroda od 2018. godine kada je on u formi nacrtu usvojen u Predstavničkom domu. Poslanici Parlamenta FBiH koji su danas bili prisutni na konferenciji izjavili su da je više puta propuštena prilika da se ovo pitanje riješi zbog političkih opstrukcija.

TI BiH je na konferenciji predstavio i uporednu analizu stanja u ovoj oblasti u BiH i Srbiji gdje je evidentno da susjedna zemlja sa 842 riješena predmeta zaštite uzbunjivača ima efikasnije mehanizme ali pojedine afere poput slučaja „Krušik“ pokazuju da prijavioci korupcije ipak nemaju garancije da neće biti progonjeni.

Takođe, na konferenciji je zaključeno je da uzbunjivačima u BiH treba veća podrška institucija kroz pravnu pomoć koju im trenutno pružaju samo nevladine organizacije i da trenutno ne postoje pozitivni primjeri koji su dobili sudski epilog i koji bi podstakli građane da prijave korupciju.